

Рейтинговий звіт IVFK 005-020 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Івано-Франківськ
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	07.05.2009 р.
Дата оновлення:	22.11.2018 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу позичальника

Кредитний рейтинг м. Івано-Франківська ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за I півріччя 2018 року, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія кредитного рейтингу

Дата	07.05.2009	12.11.2009- 22.06.2018	22.11.2018
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Івано-Франківська підтримується:

- високим рівнем бюджетної забезпеченості міста: обсяг доходів бюджету м. Івано-Франківська без урахування трансфертів у розрахунку на одного мешканця в I півріччі 2018 року становив 107,2% середнього показника по місцевих бюджетах у цілому та перевищував показники більшості міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та структурою економіки;
- збереженням позитивної динаміки доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів) протягом 2015-2017 рр. та I півріччя 2018 року;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності та низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- високим рівнем прозорості діяльності міської влади та здійсненням заходів щодо покращення надання послуг суб'єктам підприємництва та мешканцям міста.

Рівень кредитного рейтингу м. Івано-Франківська обмежується:

- високою чутливістю бюджету міста до валютних ризиків через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті;
- високим рівнем зношеності об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури та житлового фонду міста, необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їх відновлення;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Загальна інформація про місто

Івано-Франківськ – місто обласного значення, адміністративний центр Івано-Франківської області, важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр. Територія міста Івано-Франківська складає 83,73 кв. км, протягом I півріччя 2018 року межі міста не переглядались. До складу Івано-Франківської міської ради входять 5 сіл: с. Крихівці, с. Вовчинець, с. Угорники, с. Микитинці, с. Хриплин. Місто не має районного поділу.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Івано-Франківська¹

Назва показника	2015	2016	2017	I півр. 2018	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	251,5	254,5	257,5	258,0	100,2
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	69,6	69,8	71,6*	73,8*	103,5
Середньомісячна заробітна плата, грн.	3 497,0	4 371,0	6 205,6*	7 302,7*	117,7
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	3,1	4,8	17,0	16,6	97,6
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	10 177,0	10 343,6	10 919,1	6 685,0	120,3**
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	464,8	456,3	498,1	495,4	100,2
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	313,7	571,5	485,2	252,7	98,4**
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	398,7	124,7	243,2	24,4	17,8**
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	919,6	1 037,8	1 289,5	1 027,3	224,0**
Доходи бюджету, млн. грн.	1 459,8	1 939,3	2 639,0	1 559,6	116,0**
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	1 427,8	2 179,7	2 670,1	1 518,1	127,3**
Прямий борг (без врахування середньострокових позик з єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	3,2	2,0	14,0	13,4	96,3

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Івано-Франківській області, що надаються окремо за кожний квартал

**темп росту до відповідного періоду попереднього року

Джерело: Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, Головне управління статистики в Івано-Франківській області,

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (258 тис. мешканців станом на 01.07.2018 р.) Івано-Франківськ відноситься до середніх міст України. Демографічна ситуація м. Івано-Франківська протягом I півріччя 2018 року характеризувалась зростанням

¹ Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих самих показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

чисельності населення за рахунок позитивного сальдо міграції. Збереження протягом тривалого періоду позитивного сальдо міграційного приросту мешканців міста покращує забезпеченість ринку праці Івано-Франківська трудовими ресурсами. Зважаючи на структуру економіки Івано-Франківська, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців зайнята у малому бізнесі. На відміну від загальнодержавних тенденцій третій рік поспіль середньооблікова чисельність штатних працівників міста зростала, а рівень зайнятості населення, як і в попередні періоди, перевищував відповідний показник по країні в цілому.

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Івано-Франківська протягом 2015-2017 рр. були високими й значною мірою були забезпечені поетапним зростанням мінімальної заробітної плати та здійсненням індексації заробітної плати згідно з чинним законодавством, а також покращенням результатів фінансово-економічної діяльності підприємств міста. У I півріччі 2018 року середньомісячна заробітна плата працівників міста зростала, але нижчими ніж у попередніх періодах темпами, зважаючи на більш повільну динаміку зростання мінімальної заробітної плати. Розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників у I півріччі 2018 року становив 7 302,7 грн., що перевищує середньообласний показник, проте на 12,8% нижче середнього значення по країні (у 2017 році – нижче на 12,6%). Зростання рівня номінальної заробітної плати та зростання середньооблікової чисельності зайнятих позитивно впливало на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб, обсяг якого збільшився в I півріччі 2018 року на 21,6% до відповідного показника у I півріччі 2017 року.

Протягом I півріччя 2018 року відбулося зменшення обсягу невиплаченої заробітної плати працівникам підприємств міста, співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці становило 3,1%, що відповідає помірному рівню заборгованості. Переважний обсяг боргу припадав на підприємства-банкрути.

Економічний потенціал Івано-Франківська характеризується багатогалузевою промисловістю, розвиненою комунальною та транспортною інфраструктурою. Місто має широкую мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі невисока. Відповідно, чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків залишається помірною. Провідні позиції у наповненні місцевого бюджету шляхом відрахування обов'язкових податків та зборів належать підприємствам енергетичного комплексу, машинобудування, закладам освіти, установам державного управління, фінансової сфери, торгівлі.

Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал міста, як і в попередніх періодах, були високі. За результатами I півріччя 2018 року динаміка більшості показників, що характеризують стан міської економіки та рівень ділової активності, була позитивною, що було забезпечено, в тому числі, завдяки успішній

політиці із залучення інвестицій, відкриттю нових підприємств та розширенню виробництва й кількості робочих місць на вже працюючих підприємствах, розширенню ринків збуту продукції, що виробляють підприємства міста. Окремі основні показники, що характеризують стан місцевої економіки (рівень зайнятості, обсяг капітальних інвестицій, обсяг прямих іноземних інвестицій, роздрібний товарооборот та обсяг введеного в експлуатацію житла) у розрахунку на 1 мешканця суттєво перевищували відповідні середні показники по країні.

Ситуація в промисловому комплексі країни впродовж I півріччя 2018 року, як і в минулому році, характеризувалася поступовим відновленням обсягів промислового виробництва за окремими галузями. При цьому негативні фактори, що впливали на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність, зберігались: збільшення вартості енергоресурсів, зростання цін на сировину, матеріали, товари, збереження складних умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності, складність отримання кредитних ресурсів. Промисловий комплекс Івано-Франківська (з огляду на його високу диверсифікацію за галузями та підприємствами й орієнтацію переважно на кінцевого споживача), на відміну від промисловості в інших регіонах країни, менше залежить від впливу негативних чинників, що обмежують розвиток галузі. Як і в попередніх періодах, вплив негативних економічних чинників в країні на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу Івано-Франківська та, відповідно, обсяги надходжень податків та зборів до бюджету міста був помірним.

Як і раніше, провідними галузями промислового комплексу міста залишалися: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, машинобудування, харчова промисловість та виробництво іншої неметалевої продукції. Зважаючи на широкий асортимент продукції, що виготовляють підприємства міста, а також успішний результат заходів з розширення ринків збуту, обсяги реалізації продукції промислового комплексу міста Івано-Франківська в цілому зростали. За підсумками I півріччя 2018 року промисловими підприємствами міста («основне коло») було реалізовано продукції на суму майже 6,7 млрд. грн., що на 20,3% більше за показник відповідного періоду попереднього року в фактичних цінах. Середній обсяг реалізації промислової продукції у розрахунку на 1 мешканця міста є співставним з аналогічним показником по країні: за результатами січня-червня підприємствами міста у розрахунку на 1 мешканця було реалізовано продукції лише на 9,6% менше аналогічного показника по країні (у 2017 році на 16,5% менше).

Загалом міська економіка значною мірою залучена до зовнішньоекономічних процесів. Незважаючи на те, що дві третини експортних поставок міста складає продукція машинобудування (механічні та електричні машини), чутливість підприємств міста до змін зовнішньоекономічної цінової кон'юнктури, світового попиту на продукцію та зовнішньоторговельної політики Уряду є помірною. Це забезпечується достатньою диверсифікацією ринків збуту. Протягом I півріччя 2018 року зовнішньоторговельний товарооборот у м. Івано-Франківську несуттєво зменшився до показника у I півріччі 2017 року, передусім внаслідок зменшення обсягів експорту продуктів рослинного походження. Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Івано-Франківська склав 252,7 млн. доларів

США, що в розрахунку на 1 мешканця на 15,8% менше середнього показника по країні.

Зважаючи на збереження стабільної внутрішньополітичної ситуації в регіоні, у м. Івано-Франківську, як і в попередні періоди, зберігається сприятливий інвестиційний клімат. Основними напрямками інвестування залишаються підприємства переробної промисловості, оптової та роздрібною торгівлі, будівельна діяльність. Протягом 2017 року та I півріччя 2018 року обсяги прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста, зростали. З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 495,4 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця майже в 2 рази більше за середній показник по країні. Переважний обсяг інвестицій (97,1% загального обсягу акціонерного капіталу) надійшов з країн ЄС.

Інвестиційна активність на території міста Івано-Франківськ значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. При цьому значну роботу в напрямку покращення інвестиційного клімату проводить влада міста. Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом I півріччя 2018 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, склала 1 323,2 млн. грн., що на 42,3% більше, ніж у I півріччі 2017 року, та в розрахунку на 1 мешканця на 4,8% більше середнього показника по країні. У поточному році було продовжено реалізацію проектів за участю міської влади.

Динаміка розвитку будівельної галузі країни та міста Івано-Франківськ протягом 2017 року та I півріччя 2018 року була позитивною. В січні–червні 2018 року відбулося зростання виконаних підприємствами міста обсягів будівельних робіт – у фактичних цінах обсяги будівельних робіт у 2,2 рази перевищили аналогічний показник I півріччя 2017 року, у порівняних цінах (із коригуванням на індекс інфляції) – в 1,7 рази. Івано-Франківськ залишається одним із лідерів серед вітчизняних міст з точки зору розвитку будівельної галузі та житлового будівництва. У розрахунку на 1 000 осіб наявного населення обсяги введеного в експлуатацію житла в місті, як і в попередніх періодах, суттєво перевищують відповідний показник по країні в цілому.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Івано-Франківська, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду та будівель бюджетних установ), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє особливу увагу інвестиційним програмам та програмам розвитку міжнародного співробітництва, в тому числі з міжнародними фінансовими інституціями.

Протягом аналізованого періоду було введено нові тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення, затверджені відповідними постановами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг у грудні 2017 року. Крім того, відповідно до рішення

виконавчого комітету, у січні поточного року було затверджено нові побудинкові тарифи для одного із постачальників. Протягом I півріччя 2018 року рівень проплати населенням рахунків за надані житлово-комунальні послуги дещо погіршився – за всіма видами послуг він був нижчим за 100%. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця становив 383,2 грн., що, враховуючи динаміку зростання вартості енергоносіїв протягом останніх трьох років, відповідало низькому рівню боргу.

Івано-Франківська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Івано-Франківська перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом аналізованого періоду зросли кількість та площа приватизованих об'єктів комунальної власності, а також площа проданих земельних ділянок. Рейтингове агентство вважає, що активний продаж об'єктів права комунальної власності може в подальшому суттєво обмежити як обсяги надходжень до бюджету розвитку (доходи від операцій з капіталом – вичерпний ресурс), так і доходів загального фонду від оренди землі та майна. Загалом, за результатами I півріччя 2018 року питома вага надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 9%, що на 1 в. п. більше у порівнянні з аналогічним показником у I півріччі 2017 року.

Бюджет міста

Бюджет м. Івано-Франківська – бюджет місцевого самоврядування. Івано-Франківськ є містом обласного значення, зведений бюджет якого включає міський бюджет та 5 сільських бюджетів. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Івано-Франківську забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету м. Івано-Франківська формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Динаміка доходної частини бюджету міста Івано-Франківська (без урахування трансфертів) протягом 2015-2017 рр. та I півріччя 2018 року була позитивною, а темпи її зростання в усіх зазначених періодах перевищували відповідні показники в середньому по місцевих бюджетах. Рівень бюджетної забезпеченості протягом 2015-2017 рр. та I півріччя 2018 року покращився та перебуває на високому рівні – співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у січні-червні 2018 року зросло до 107,2% (у 2017 році – 99%, у 2016 році – 98,5%, у 2015 році – 99,3%).

Протягом усього аналізованого періоду для бюджету міста Івано-Франківська характерним є низький рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, суттєва залежність місцевих фінансів від результатів діяльності окремих підприємств відсутня, а чутливість доходної частини бюджету міста до економічних ризиків є помірною. Рівень самостійності бюджету у I півріччі 2018 року залишався високим, залежність від базової дотації відсутня. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Івано-Франківськ рівень надходження податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015, 2016 та 2017 роках перераховувалась реверсна дотація (вилучення) в сумі 18,2 млн. грн., 20,9 млн. грн. та 21,2 млн. грн., відповідно. Бюджетом міста на 2018 рік передбачено перерахування реверсної дотації в обсязі 51,88 млн. грн., з яких у січні-червні поточного року вже перераховано 25,94 млн. грн. (50% планового річного показника).

Бюджет м. Івано-Франківська за результатами виконання в I півріччі 2018 року, як і в попередньому відповідному бюджетному періоді, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом (233,6 млн. грн.), показник якого збільшився порівняно з I півріччям 2017 року на 5,9%. Це було пов'язано з високими темпами зростання податкових надходжень (податку та збору на доходи фізичних осіб та єдиного податку), а також окремих видів неподаткових надходжень (плати за надання адміністративних послуг). Надходження трансфертів також зростали, але нижчими темпами. За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 28,7 млн. грн. (на 33,8% менше, ніж у I півріччі 2017 року). Бюджет міста за підсумками I півріччя 2018 року виконано з профіцитом обсягом 41,5 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 232,8 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 191,4 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку.

Ліквідність бюджету міста за результатами 2015-2017 рр. та I півріччя 2018 року, перебувала на помірному рівні за загальним фондом та на високому рівні за спеціальним фондом. Станом на 01.07.2018 р. обсяг кредиторської заборгованості бюджетних установ за спеціальним фондом був помірним, тоді як за загальним фондом співвідношення обсягу кредиторської заборгованості бюджетних установ до видатків загального фонду за січень-червень 2018 року перебувало на високому рівні (9,7%). Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста протягом 2015-2017 рр. та I півріччя 2018 року не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом I півріччя 2018 року до доходної частини бюджету міста надійшло 1 559,6 млн. грн., що на 16% більше, ніж обсяг відповідних надходжень у I півріччі 2017 року. Основними джерелами формування доходної бази бюджету м. Івано-Франківська залишалися податкові надходження та трансферти з державного бюджету. Зважаючи на збереження позитивної динаміки зростання міської економіки у поточному році обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста зростали, проте рівень виконання річного плану за доходами загального фонду у січні-червні 2018 року був низьким. За спеціальним

фондом рівень виконання річного плану за усіма основними джерелами був високим. Уточнений річний план за доходами в цілому було виконано у I півріччі 2018 року на 46,9%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 46,2%, спеціального фонду – на 62,7%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Івано-Франківська за результатами I півріччя 2018 року становив 1 512,2 млн. грн. та збільшився на 26,8% проти відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2018 рік план за видатками бюджету було виконано на 43,6%. Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства та будівництва. Починаючи з 01.01.2015 р. дві найбільші за обсягами видатків галузі бюджетної сфери (освіта та охорона здоров'я) фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету. При цьому частка міста в сумарному обсязі фінансування зазначених галузей залишається суттєвою. Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризується збереженням у I півріччі 2018 року високої питомої ваги капітальних видатків – 16% (11% у I півріччі 2017 року). Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді, за даними міської ради, залишається високою.

Боргові зобов'язання

Боргова політика Івано-Франківської міської влади визначається потребою в залученні додаткового фінансування для реалізації проєктів з відновлення міської інфраструктури. Станом на 01.07.2018 р. консолідований борг м. Івано-Франківська складав 308,5 млн. грн. (без урахування простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств), у тому числі:

- 13,4 млн. грн. – прямий борг Івано-Франківської міської ради (без урахування середньострокових позик, залучених у попередні бюджетні періоди з єдиного казначейського рахунку);
- 31,9 млн. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ;
- 263,2 млн. грн. – сума наданих містом гарантій (у гривневому еквіваленті станом на дату складання звітності) КП «Івано-Франківськводокотехпром» та ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» за отриманими кредитними коштами від міжнародних фінансових організацій.

У вересні поточного року Івано-Франківська міська рада здійснила успішне розміщення випуску облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 300 млн. грн. Облігації було розміщено трьома серіями: серія «В» (обсяг 100 млн. грн., термін обігу до 11.09.2019 р.), серія «С» (обсяг 100 млн. грн., термін обігу до

09.09.2020 р.), серія «В» (обсяг 100 млн. грн., термін обігу до 28.06.2021 р.). Відсоткова ставка за усіма серіями – 17,5% річних, виплата відсотків раз у квартал.

Пряме боргове навантаження з урахуванням запозичення, здійсненого у вересні 2018 року, перебуває на помірному рівні – співвідношення обсягу прямого боргу до запланованого на 2018 рік обсягу доходів бюджету міста без урахування трансфертів становить 15,5%. Консолідоване боргове навантаження також залишається помірним. Зважаючи на нестабільну ситуацію на валютному ринку країни та зниження курсу гривні до основних світових валют чутливість бюджету міста до валютних ризиків через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті, залишається суттєвою. Частково зменшують ризики довгостроковий період погашення основної суми боргу за угодами про субкредитування та відсутність пікових навантажень.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Івано-Франківська підтверджено на рівні **uaBBB+**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К.Самойлова

Додатки

Додаток до рейтингового звіту №1

Динаміка агрегованих бюджетних показників м. Івано-Франківська у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	I півр. 2018
Податкові надходження	578 344,6	866 188,0	1 175 164,5	669 008,1
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	98 813,4	112 077,6	162 075,1	93 335,8
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	756 271,6	934 968,1	1 269 888,8	768 751,2
Операційні надходження всього	1 433 429,7	1 913 233,7	2 607 128,3	1 531 095,1
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	712 498,9	807 188,8	1 204 028,4	698 543,1
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	439 187,0	659 186,4	900 918,4	570 258,3
Операційні видатки всього	1 151 685,9	1 466 375,2	2 104 946,8	1 268 801,4
Операційний баланс	281 743,8	446 858,6	502 181,5	262 293,6
Фінансовий дохід	8,8	5 919,9	5 512,2	0,8
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	59,2	249,1	823,0	740,2
Фінансовий баланс	-50,4	5 670,8	4 689,3	-739,4
Поточний баланс	281 693,4	452 529,3	506 870,7	261 554,2
Капітальні надходження	26 315,5	20 129,3	25 029,8	28 474,0
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	0,0	1 349,8	0,0
Капітальні надходження всього	26 315,5	20 129,3	26 379,6	28 474,0
Придбання основного капіталу	186 272,0	280 855,1	345 659,2	164 218,6
Капітальні трансферти	90 217,7	135 353,9	218 739,5	78 465,3
Капітальні видатки всього	276 489,8	416 209,0	564 398,7	242 683,9
Капітальний баланс	-250 174,2	-396 079,7	-538 019,1	-214 209,8
Баланс після капітальних видатків	31 519,2	56 449,6	-31 148,4	47 344,4
Кредитування з врахуванням повернення	-414,3	-33,1	-49,0	5 888,1
Профіцит/дефіцит	31 933,4	56 482,7	-31 099,4	41 456,3
Фінансування	-31 933,4	-56 482,7	31 099,4	-41 456,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради, розрахунки «Кредит-Рейтинг»

Додаток до рейтингового звіту № 2

Динаміка основних джерел фінансування бюджету м. Івано-Франківська, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2015	2016	2017	I півр. 2018
Профіцит/дефіцит	31 933,4	56 482,7	-31 099,4	41 456,3
Фінансування	-31 933,4	-56 482,7	31 099,4	-41 456,3
Зміни залишків	-33 328,1	-53 339,6	21 737,5	-40 879,5
залишок на початок року	52 476,1	85 804,1	139 143,7	117 406,2
залишок на кінець року	85 804,1	139 143,7	117 406,2	158 285,8
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	40 000,0	78 230,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	-40 000,0	-78 230,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	2 251,9	-800,0	10 982,9	-516,7
Запозичення	3 600,0	400,0	12 147,9	0,0
Погашення	-1 348,1	-1 200,0	-1 165,0	-516,7
Інші розрахунки	-857,3	-2 343,1	-1 621,0	-60,1
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Івано-Франківської міської ради, розрахунки «Кредит-Рейтинг»

Виконання доходної частини бюджету міста Івано-Франківськ, тис. грн.

Показники	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (план)	I півр. 2018 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Податкові надходження	578 344,6	866 188,0	1 175 164,5	1 840 161,4	669 008,1	36,4	119,2
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	39,6	44,7	44,5	55,3	42,9	77,6	102,7
Податок та збір на доходи фізичних осіб	320 043,5	513 071,4	734 807,3	1 281 353,0	428 038,7	33,4	121,6
Податок на прибуток підприємств	3 269,4	3 908,7	747,7	1 000,0	944,3	94,4	191,7
Податки на власність	68,5	2,9	20,6	0,0	5,3	-	-
Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів (без плати за землю до 01.01.2015 р.)	7,4	6,5	2,2	0,0	0,7	-	217,9
Акцизний податок	88 922,4	118 838,4	127 269,1	149 890,0	60 845,0	40,6	101,3
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	8 351,7	11 744,5	22 601,5	39 914,8	13 584,5	34,0	162,8
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб (до 01.01.2015 р. - плата за землю)	75 728,6	97 361,2	108 827,2	158 300,3	53 342,9	33,7	99,4
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	1 707,8	1 477,2	1 377,4	1 200,0	944,3	78,7	294,1
Єдиний податок	79 872,9	119 226,5	171 634,5	206 616,3	110 690,0	53,6	128,8
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	276,8	448,3	984,9	1 787,0	510,2	28,5	110,5
Інші податки та збори	95,8	102,4	6 892,1	100,0	102,2	102,2	105,7
Неподаткові надходження	96 941,8	115 427,8	163 606,7	136 208,0	90 576,6	66,5	112,4
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	6,6	6,0	6,2	4,1	5,8	141,9	96,9
Власні надходження бюджетних установ та організацій	40 025,7	53 673,2	59 591,3	43 458,8	31 772,3	73,1	120,4
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	5 916,4	5 506,4	0,0	0,0	-	0,0
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	33,7	136,3	10,5	5,0	12,3	246,8	6 352,9
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	12 547,6	12 662,4	13 400,6	14 090,0	7 104,6	50,4	110,2
Державне мито	11 748,8	7 193,1	438,8	419,1	365,6	87,2	211,3
Плата за надання адміністративних послуг	12 405,4	13 861,8	31 417,2	40 225,8	28 147,5	70,0	265,9
Інші неподаткові надходження	20 180,6	21 984,6	53 241,8	38 009,3	23 174,4	61,0	73,1
Доходи від операцій з капіталом	26 315,5	20 129,3	25 029,8	45 100,0	28 474,0	63,1	203,5
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	1,8	1,0	0,9	1,4	1,8	134,7	175,4
Кошти від продажу основного капіталу	8 231,1	1 911,2	5 916,3	23 000,0	23 743,0	103,2	639,3
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	18 084,4	18 218,0	19 113,4	22 100,0	4 731,0	21,4	46,0
Цільові фонди	1 880,5	2 569,7	3 980,6	4 956,0	2 760,0	55,7	120,3
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	118,8	103,7
Разом доходів	703 482,4	1 004 314,8	1 367 781,5	2 026 425,4	790 818,8	39,0	120,1
Трансферти	756 271,6	934 968,1	1 271 238,6	1 301 398,0	768 751,2	59,1	112,0
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	51,8	48,2	48,2	39,1	49,3	126,0	96,6
ВСЬОГО	1 459 754,0	1 939 282,9	2 639 020,1	3 327 823,4	1 559 569,9	46,9	116,0

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради

Додаток до рейтингового звіту № 4

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету міста Івано-Франківськ, тис. грн.

Показник	2015 (виконано)	2016 (виконано)	2017 (виконано)	2018 (план)	I півр. 2018 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту за ост. період, %
Державне управління	44 599,3	72 686,6	148 710,4	183 992,9	79 378,6	43,1	195,8
Освіта	353 390,7	475 126,8	684 861,1	799 572,8	451 456,9	56,5	119,9
Охорона здоров'я	221 176,0	238 724,8	326 923,5	297 246,0	150 909,2	50,8	113,0
Соціальний захист і соціальна допомога	341 376,3	559 648,9	783 431,3	854 078,0	488 701,3	57,2	119,8
Культура і мистецтво	42 309,8	49 781,8	69 634,6	41 759,0	16 110,5	38,6	46,7
Фізична культура і спорт	12 849,9	18 707,6	28 278,8	30 283,6	15 614,7	51,6	127,9
Житлово-комунальне господарство	136 463,5	145 929,2	210 599,7	448 430,6	97 230,7	21,7	151,3
Економічна діяльність, в.т.ч.	X	X	X	723 572,8	169 873,5	23,5	X
Землеустрій	0,0	0,0	0,0	410,0	104,5	25,5	-
Будівництво та регіональний розвиток	83 538,6	126 773,6	160 561,0	561 249,8	102 290,8	18,2	319,6
Транспорт	17 465,4	18 792,9	0,0	15 000,0	8 878,6	59,2	-
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	66 653,0	104 012,9	150 343,5	146 913,0	58 106,5	39,6	117,0
Цільові фонди	2 098,1	4 147,0	11 319,5	X	X	-	0,0
Інші видатки	60 595,3	21 387,3	38 256,6	X	X	-	0,0
Інша діяльність, в т.ч.	X	X	X	20 187,6	9 147,7	45,3	X
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	0,0	0,0	0,0	2 612,0	1 357,5	52,0	-
Громадський порядок та безпека	0,0	0,0	1 640,5	6 686,8	4 145,4	62,0	827,6
Охорона навколишнього природного середовища	0,0	0,0	0,0	1 660,6	745,3	44,9	-
Засоби масової інформація	3 525,0	3 890,0	4 583,8	2 540,0	2 135,7	84,1	97,7
Обслуговування місцевого боргу	59,2	249,1	823,0	5 989,2	763,7	12,8	392,2
Резервний фонд	X	X	X	699,0	0,0	0,0	-
Разом видатків	1 386 100,2	1 839 858,5	2 619 967,3	3 399 123,3	1 478 423,0	43,5	126,5
Трансферти іншим бюджетам	42 134,7	42 974,8	50 201,2	72 240,8	33 802,5	46,8	140,8
у т.ч. реверсна дотація (до 01.01.2015 р. - кошти, що передаються до Державного бюджету)	18 221,2	20 907,5	21 171,7	51 879,9	25 939,8	50,0	245,0
Усього видатків	1 428 234,9	1 882 833,3	2 670 168,5	3 471 364,1	1 512 225,5	43,6	126,8
Надання державного пільгового кредиту індивідуальним сільським забудовникам	42,0	52,0	40,0	53,0	30,0	56,6	-
Повернення коштів, наданих для кредитування індивідуальних сільських забудовників	-32,0	-32,0	-20,0	-33,0	-10,0	30,3	-
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	300,0	432,0	432,0	0,0	0,0	-
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-424,3	-353,1	-501,0	-380,0	-221,7	58,3	122,3
Забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	8 000,0	6 089,8	76,1	-
Повернення коштів, наданих для виконання гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	-8 000,0	0,0	0,0	-
Разом	1 427 820,6	1 882 800,2	2 670 119,5	3 471 436,1	1 518 113,6	43,7	127,3

Джерело: Дані Івано-Франківської міської ради